

thingsmand lagde noget Mere i dette Udkast, end der efter min Opfattelse ligger og bør ligge i det. Det har jo aldrig været Hensigten med dette Udkast, og allermindest i den Stikfelse, hvori det oprindelig fremkom fra Regjeringens Side, derved at fastslaae Noget om Islands Statsret og, om jeg saa maa sige, derigjennem at nedslaae de Theorier, som ganske vist ogsaa dengang bleve fremsatte paa Island om, at Island var en selvstændig Stat ligeoverfor Danmark. Dette har ikke været Hensigten med det nævnte Udkast, og det kunde det efter Sagens Natur formeentlig heller ikke være. Islands statsretlige Stilling er, hvad Regjeringen jo allerede ofte har haft Leilighed til at udtale for Althinget, givet ved selve den historiske Udvikling og ved de forskellige Forfatningsforandringer, som ere foregaaede i det danske Rige som Heelhed, og der kunde ikke være Spørgsmaal om at forandre Noget i denne Stilling ved en Lov som den tidligere foreslaaede, hvortil den ærede Landsthingsmand hentydede. Hensigten med det nævnte Lovforslag, som nu sidst kaldtes „Udkast til Lov om Islands forfatningsmæssige Stilling i Riget“, var, saaledes som det blev forelagt af Regjeringen, hvad ogsaa den ærede Landsthingsmand selv nævnte, hovedsagelig kun den at skaffe et Tilfagn tilveie fra Rigsdagens Side om Størelsen af de finansielle Offre, som Rigsdagen vilde være villig til at yde, naar der kunde tilveiebringes en forfatningsmæssig Tilstand paa Island. Den Bestemmelse, som dertil blev knyttet, om at ved Ordningen skulde ogsaa Behandlingen af de særlige islandske Forhold gaae over til Afgjørelse af Kongen i Forening med Althinget, var jo en Selvfølge, men det var dog paa den anden Side tillige en Bestemmelse, som ikke kunde træde i Kraft, forinden den endelige Udsøndring ogsaa kunde finde Sted. Det forekommer mig derfor, at der, naar man ikke nu kan indføre den foreslaaede Forfatning for Islands særlige Anliggender, saa heller ikke fornødtigvis bliver noget Indhold tilbage for en Lov som den af den ærede Landsthingsmand nævnte. Udkastet til Lov om Islands forfatningsmæssige Stilling i Riget indeholdt jo kun Bestemmelser om den finansielle Udsøndring og Bestemmelser

om Behandlingen af de særlige islandske Sager paa den forfatningsmæssige Maade ved Althingets og Kongens Medvirkning. Man kunde jo ganske vist gjøre et Forsøg paa nu at faae Rigsdagens endelige Samtykke til eller Rigsdagens Tilfjendegivelse om, hvor stort et Tilskud den aarlig vilde give til Island, men det har Regjeringen ikke fundet, at der var tilstrækkelig Grund til. Det er jo nemlig ikke at vente, at saadant Tilfagn skulde blive tilstrækkeligt til Islands Fornødenheder, navnlig under Overgangstilstanden, saalænge Rigsdagen ikke har nogen Sikkerhed for, at Forfatningsagen saa bliver bragt i Orden deroppe. I det oprindelige Udkast var jo Lovens Skrafttræden udtrykkelig betinget af en senere Lov, idet man vilde give Rigsdagen Leilighed til først at forstikke sig om, at de islandske Forfatningsanliggender virkelig vare bragte i Orden. Naar Sagen nu omvendt stiller sig saaledes, at der tværtimod er Udsigt til, at denne Forfatningsag ikke i nogen nær Fremtid vil komme i Orden, saa har Regjeringen ikke kunnet troe og heller ikke kunnet vente, at Rigsdagen vilde være villig til at give det bindende finansielle Tilfagn, som er nødvendigt, for at virkelig en ny og tilfredsstillende Tilstand skal kunne bringes tilveie deroppe. Regjeringen har ikke ventet at kunne føre et Forslag om en saadan Lov igjennem i Rigsdagen, og den har heller ikke ønsket en saadan Lov. Den har ikke ønsket, at Udsøndringen skulde finde Sted, forinden den havde en saadan Medvirkning fra Islændernes Side, som den hidtil har havt fra Rigsdagens. Den har ikke ønsket at være, om jeg saa maa sige, absolut Herre over de Midler, der tilstodes til Islændernes Gavn. Dette vilde stride imod vor hele Tilstand og vore forfatningsmæssige Forhold, og det forekommer mig ogsaa, at det i det Hele vilde være uhenstigtsmæssigt og unaturligt.

Forsaa vidt den ærede Forespørger endvidere fremsatte nogle Bemærkninger med Hensyn til den Fremgangsmaade, som Regjeringen har fulgt ved sit sidste Forsøg paa at føre Forfatningsagen igjennem oppe paa Island, skal jeg kun yttre, at jeg ikke kan dele den ærede Rigsdagsmands Anskuelse om, at